

**AVE
MARIA**

SLOVENSKI
nabožni list
za jugoslovanske
izseljenike
v
Ameriki.

Izhaja začetkom vsakega
meseca.

Izdaja
AVE MARIA PUBL. CO.
21 NASSAU AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Naslov za dopise in naročnino je
"AVE MARIA"
21 NASSAU AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Stane: za Ameriko celo leto \$1.
Za Evropo \$1.25.
Subscription price \$1 for year.
For Europe \$1.25.

Entered as Second Class Matter October 17, 1912, at the Post Office, Brooklyn, N. Y., under Act of March 3, 1879.

Za vse naše dobrotnike in podpornike se bere vsako nedeljo jedna sveta
maša in za vse naročnike Ave Maria vsaki prvi petek v mesecu.

Rojaki! Ali ste si že naročili naš "Ave Maria" koledar? Kdor ga še želi imeti, naj se nemudoma naroči nanj. Le nekaj jih še imamo v zalogi. Cena 30c. Škoda je zamuditi priložnost ter si ne nabaviti za mali znesek toliko lepega, podu nega in zabavnega čtiva.

Vsem cenjenim odjemalcem se zahvaljujem!

Svoji k svojim! Clevelandčani! Svoji k svojim!

SLOVENSKA VELETRGOVINA J. F. TURK CO.

5707—5709 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
DEPARTEMENT STORE.

Velika domača trgovina z najnovejšimi ženskimi oblekami. Vedno najnovejša moda. V zalogi imamo vedno sveže blago po zelo znižanih cenah, kakor: žetiske klobuke, vse vrste spodnje obleke, blago na yard. Lepe obleke za šolarje, dečke in deklice, vse kar potrebujete zase in za celo družino. — Priporočamo našo trgovino nevestam in družicam. Na izbiri dobite krasne poročne obleke, šopke in vence. Pri nas je zaloga obučal za celo družino. — Naši delavci in uslužbeni so Slovenci.

F. J. TURK COMPANY
5707—5709 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Clevelandčani! Svoji k svojim!

Vsem cenjenim rojakom se priporočam.

Hripavost, oslovski kašelj, davica, vnetje sapnika, prehladi in kašlji se hitro vdajo, kjer se uporabi

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severov Balzam za Pljuča) kot zdravilo in tešilo.
Prijetno in zadovoljivo učinkuje. Cena 25 in 50c.

Zanesljivo zdravilo zoper kašelj.
"Naznanjam Vam, da se mi je izkazal Severov Balzam za Pljuča zelo zanesljivo zdravilo zoper kašelj. V treh slučajih je pomagalo mojemu sinu ko jih je napadal kašelj. Z veseljem ga priporočam vsem, ki ga potrebujejo."
Em. Matejovec,
Box 41, Comly, Ohio.

V slučajih prehlada in influenze je dobro omeniti, da Severa's Cold and Grip Tablets (Severovi Tableti) zoper prehlad in hripavo rabljeni v zvezi Severovim Balzomom za Pljuča tudi izbornu učinkujejo. Cena Tabletov je 25 centov.

Ali ste že poskusili **SEVERA'S TAB-LAX?** Cena 10 in 25c.
Sladkorno odvajalo. So izborni, za otroke, kakor tudi za odrasle.

Severove Pripravke imajo naprodaj lekarnarji vsepovsodi.
Zahtevajte Severova. Zavrnite nadomestitve.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

NEŽA LUŽAR:

Saj Marija mi je zvesta Mati.

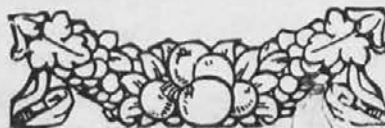
“Saj Marija mi je zvesta mati”, —
v sreči misel svetla se zbudi
vsak mi dan ob rosi zori zlata
in v višave rajske poleti.

“Saj Marija ti je zvesta mati”,
zvezd srebrnih mi pove nebroj
tam na mehke noči svilni trati,
kjer krilatec sveti biva voj.

“Saj Marija ti je zvesta mati”,
govori naglas mi zbor cvetlic
ter smehlja ljubko in milo hkrati
se radostnih in dehtečih lic.

“Saj, Marija, ti si zvesta mati”,
to mi pravi družbe Tvoje znak,
ki med mojimi sestrami, brati
vodi vsak življenja me korak.

“Saj, Marija ti bo zvesta mati”,
de mi Smrt. “Le bodi brez skrbi!
Ko pred tvojimi obstanem vrati,
pride Ona pote, — srečna hči.”

Socializem v luči zdravega razuma.*

3. Delo in trgovina.

Socializem uči: "Delo in trgovina sta vir bogastva in moči. Ker s pomočjo teh dveh činiteljev zdaj bogatijo posamezniki, delodajalci, kapitalisti, zato se mora vsem privatnim ali zasebnim osebam odvzeti kupčija, barantija, 'gšeft', 'business', ter podržaviti; tako se bo odstranila razlika med stanovi, med uboštvom in bogastvom."

Po socialističnem naziranju je dolgotrajno delo "suženstvo", je muka (Marx: "Das Kapital", I. zv., str. 611.) Liebknecht pravi, da so delavci, ki delajo na dan 10—12 ur, "mezni sužnji". Delovni čas se mora tedaj skrajšati, ker je delo.

1. velika sitnost, katere prost človek noče prenašati;

2. ker ne pušča dovolj prostega časa za razveseljevanje in uživanje svetnih dobrot, kar je končni in najvišji cilj človeka na zemlji po socialistično-materialističnem naziranju.

Delovni čas se mora tedaj jako znižati. Zaveden socialist ne sme delati več kakor 2—3 ure dnevno. Jule Guesde določa delovni čas na tri ure na dan. Ravnotako francoski program. Tri ure dela samo v začetku socialistične države. Pozneje bi zadostovala le ena ura dnevnega dela, da bi se vse pridelalo, kar človeška družba sproti potrebuje.

Bebel navaja profesorja Th. Hertzka, ki je proučil gospodarske razmere v Avstriji. Hertzka je izračunal, da, ako bi vsi možki na Avstrijskem delali, bi zadostovala 1 ura in 23 minut dela na dan, da bi ravno toliko opravili, kar zdaj izvr-

šijo delavci tekom 10—12 ur. (Bebel: "Die Frau", str. 275.)

Toda kaj razume socializem pod besedo "delo"? O tem si še socialisti sami niso na jasnem. Nekateri smatrajo za delo le naporno, telesno opravilo, s katerim si človek pridela, kar potrebuje za vsakdanje življenje, torej le telesno delo, težko in dninarsko delo. S tem se pa ne strinja Bebel, ki pripozna telesno in duševno delo, na pr. delo zdravnika, učitelja. ("Unsere Ziele", "Die Frau".) Drugi zopet delijo delo v delo z rokami in delo z možgani.

Vse ostalo delo, religiozno delo, čisto duševno delo na verski podlagi pa socializem popolnoma zametuje in pravi, da je tako delo "neproduktivno", ki nič ne proizvaja, to se pravi nič koristnega ne stori. In vendar je ravno to delo nepregledne važnosti za obstoj človeške družbe. To delo blaži in vzgaja značaj človekov, kaže mu njegovo razmerje do Boga in do bližnjega, uči ga spoznavati samega sebe, daje mu poguma in tolažbe v hudih nesrečah življenja človeškega, ki tudi v bodoči socialistični državi ne bodo izginile, ker se sploh odpraviti ne dajo, dokler bodo ljudje na tem svetu. Tudi v socialistični državi bodo elementarne katastrofe, bodo razne strašne bolezni, bodo vojske še hujše kakor so dandanes, bodo umirali ljudje. To delo praktičnega krščanstva daje pogum usmiljenki v bolnišnici, da vstraja pri svojem težkem a potrebnem poklicu, to delo nalaga pa tudi delodajalecu sveto dolžnost, da smatra delavca kot sebi enakopravnega člana človeške družbe in mu da pravično, kar je njegovega. To delo je torej veleskoristno in produktivno.

Privatna ali zasebna podjetja se vsa odpravijo, nikdo ne sme imeti svoje trgovine, prodajalne, svoje delavnice. Država vzame vse v svoje roke, država bo

* V zadnji številki naj se čita na str. 8., vrsta 8.: če se ga malo ponuja, a zahteva se ga mnogo — — — namesto: če se ga veliko ponuja — — —

edini velikanski, vse panoge trgovine in prometa obsegajoči monopol, bo ogromna kompanija, ki bo vsa manjša podjetja požrla. "Čas privatnih podjetij je minil" (Avstralski program).

Socijalistični upravitelj bo tisti gospod, ki bo vodil vso trgovino. Socijalistična uprava bo odločila, kje se otvorijo gostilne, trgovine, krojačnice, pekarije, tovarne za stroje, tiskarne i. t. d. "Socijalisti bodo organizirali upravo, ki bo vzela v svoje roke vsa proizvodna sredstva in vso trgovino. Ta uprava uredi delo in trgovine po smotrenem načrtu ——" i. t. d. (Bebel, Engels, Marx, Platform, adopted at Indianopolis.)

Delavnice, fabrike, sploh vse potrebne lokale preskrbi seveda tudi socijalistična uprava. Ravnotako potrebno orodje in stroje. Najprej seveda odvzame vsem zasebnikom vse prodajalne, vse delavnice, vse orodje, vse stroje in to, pomnite dobro, **brez vsake odškodnine**. Tako mora dati kovač svojo kovačnico in vse orodje, pek svojo peč, krojač svoj stroj, in to vse brezplačno socijalistični upravi. (Bebel: "Die Frau", Engels, Chicago Platform, 1904.)

Kakor nalašč bi bila taka uprava za lenuhe in lahkomišljene ljudi. Delal bo površno in slabo, saj je vseeno, dela ne more izgubiti, česa torej se naj boji? Dragocene stroje bo lahkomišljeno z nepazljivostjo pokvaril, saj niso njegovi, saj bo uprava druge kupila, nagnati iz dela ga za kazen ne smejo, ker v socijalistični državi ne bo brezposelnih delavcev, ne bo mu treba "trempati" in iskati dela drugod, če je še tako slab, len in zanikrni delavec, ker bo vse samo ena družba in ta mora dati vsem dela in jela, drugače bi bila slabša, kakor so današnji kapitalisti. Da, vsakdo bi bil naravnost neumen, kdor bi delal marljivo in skrbno in pazil, da se stroji ne pokvarijo. Zakaj bi se ravno on trudil bolj ko drugi, saj je vse skupno, saj nima za koga skrbeti, privatnega premoženja si celo ne sme kopičiti.

Ali uvidiš, dragi čitatelj, kako poln protislovja je socijalizem, kako si z vsako

besedo nasprotuje in bije po zobeh!

Tudi sirovine, material bo preskrbela le socijalistična uprava. V ta namen bo najprej zasebnim posestnikom takih stvari brez odškodnine vse odvzela. Vzela bo gozdove, kamenolome, rudokope, sadje, žito, živino, sploh vse. To bo potem po svoji modrosti delila med sodruge v uporabo in obdelovanje.

Ali ne bodo pri taki delitvi (večni delitvi lahko rečemo), socijalistični kolovodje "protežirali" svoje prijateljčke, ali ne bodo svojim prijateljem dajali lepših in boljših reči, "kikarjem" in bivšim kapitalistom pa najslabših? Ali mislite, da bodo upravitelji sami svetniki, katerim bo neznana vsaka človeška slabost?

Pojdimo še en korak dalje! Želja po dobičku, po prednjačenju v trgovini in tudi konkurenca so tista elastična peresa, ki gonijo svetovno trgovino, ki spodbujajo posameznika k novim iznajdbam, s katerimi skuša prekositi svojega tekmea. Medsebojno tekmovanje za prvenstvo pošilja mogočne ladje po širnem svetu z blagom obložene, polne čudežev modernih izdelkov, s katerimi tekmujejo celi narodi med seboj. Iznajdba parobroda, telefona, zrakoplova in nešteto drugih reči je sad medsebojnega tekmovanja in želje po dobičku in slavi, ki jo ima iznajditelj od svoje velike iznajdbe. Zdrava in poštena konkurenca je dobra in mora biti. Mislimo si, da bi iz New Yorka v Chicago vozila le ena železniška proga, in bi bila vsaka konkurenca postavno izključena. Ali bi si tista kompanija prizadevala izboljšati prometna sredstva, vozove, preskrbeti večjo varnost za potnike? Čisto gotovo ne! Zakaj neki? Saj je vseeno. Ljudje se morajo voziti, druge proge ni; kakoršni so bili vozovi pred 50 leti, taki bi bili danes, ako bi ne bilo konkurence. Pri socijalistični upravi bi bilo še slabše. Železniška kompanija mora gledati vsaj na dobiček, torej mora skrbeti, da se čim več potnikov vozi. Socijalistični upravi bi bilo pa vseeno, če se kdo vozi ali pa ne, ker ne bo iskala dobička. Torej bi bil vsak napredek, vsaka iznajdba skoro izključena.

Iznajditelj potrebuje veliko časa in sred.

stev za svoje študije; veliko poizkusov se mu ponesreči, veliko materiala in orodja pokvari pri svojih načrtih in poizkusih, predno zadene pravo. Kje bi vse to bilo mogoče pri socijalistični upravi? Njegovo delo pri eksperimentih bi ne imelo nobene veljave, ker tako delo je po njih nauku "neproduktivno". Kje bi dobil potreben material in orodje? Kupiti si ga ne more, ker ne bo imel denarja, upravitelj mu ne sme dati, kolikor bi iznajditelj rad, ker potem bi imel vsak pravico zahtevati isto. Nikdo ne more garantirati, da bo njegov poizkus uspešen. In zakaj bi se trudil morebiti celo življenje, če bi že naprej vedel, da ne bo imel od svoje iznajdbe nobenega dobička, nobene ugodnosti?

Kam bo dala socijalistična uprava dobiček od svojih podjetij? Deloma bo plačala svoje upravniške uslužbenke, deloma pa delavce po tovarnah, rudokopih, bolnišnicah, na poljih, na železnicah, pri brzojavu in telefonu, pri gradenju cest in poslopij, v pristaniščih, v strojarnah i. t. d. Plačevalo se pa bo v naturalijah, dajal se bo živež, obleka stanovanje.

Liebknecht obljubuje: "Socijalisti bodo izpremenili zemljo v raj ne z vdanim potrpljenjem, ampak v veselem boju." ("Vorwärts", 3. jun. 1891.) In ko bi dobili socijalisti celo zemljo v roke, vse delo in vse ljudi, vso trgovino in vsa sredstva, uspeh bo vendar izostal. Preprečiti ne mo-

rejo nesreč slabe letine, nalezljivih bolezni, zločinov. Ta zemlja bo ostala dolina solz, domovina križa, nikdar je socijalisti ne bodo izpremenili v raj.

In kar je še hujše! Ravno socijalisti se hvalijo, da so najbolj svobodomiselní, da se boujejo za svobodo, a ravno oni o betajo najhujšo sužnost. Nikdo ne bo smel imeti osebnega premoženja, ne bo si smel sam voliti poklica, ne bo smel tega dela opravljati, ki bi ga rad in do katerega ima veselje, ne bo smel imeti lastne hišice, ne bo smel svojih otrok sam vzgojevati, ne bo smel dela iskati, kjer bi ga sam hotel, ne bo smel sklepati nobene kupčije, ne bo dobil denarja v roke za svoje delo, da bi prosto razpolagal z njim. Ali se ne pravi to prostost vsakega državljana z nogami teptati, ali ni bilo ravnotako za časa rimskih sužnjev, ali ni tudi suženj dobil hrane, drugače pa ni imel nobenih pravic? Največja sramota in nesreča bi bila za vsakega državljana, za vsakega mislečega moža biti pod socijalistično vlado. Z eno besedo: **Ta socijalističen program bi bil pač pripraven za prebivalce kake jetnišnice, za Sing-Sing, nevreden in poniževalen pa je za svobodne može, za može, ki imajo pravico zahtevati za se in za svojce osebno svobodo. To pravico jim daje delo, ki ga žrtvujejo državi.**

Gorje svobodí, če bi prišli na krmilo socijalisti!

(Dalje prih.)

RAZTRGAN ŽEP.

III.

(Konec.)

Jurček je izvršil mlinarjevo naročilo tako natanko in temeljito, da bi ga bil niti sam Jernač ne mogel boljše.

Tomažin je velel dobremu starcu, naj sede, ter ga mirno poslušal do konca.

"Kar sem storil, ni bilo nič drugega kakor dolžnost vsakega človeka. In to sem bil dolžan napram Jernaču natanko

tako kakor napram vsakomur drugemu," izpregovori Tomažin z neupogljivo trmo, ko je skončal Jurček svoje levite. "Skrajna zlobnost bi bila, če bi ga ne bil potegnil iz vode. In kaj takega ni naprodaj pri Tomažinu. Tako povej Jernaču, Jurček! Pa tudi to, da se ne spravim z njim, dokler mi ne vrne poštenja. Ali si slišal? Seveda še vedno misli, da ima on pravico na svoji strani, in da mi s temi-le goldi narčki izkazuje bogve kako veliko mi-

lost. S poštenjem se ne da barantati kakor z lepimi in rejenimi kravami, in milosti in usmiljenja mi tudi ni treba, ker se nikoli nisem bil goljuf in stepar. Si me razumeš Jurček? Dobro! Tako mu povej, natanko tako!"

"Pa vendar ne bodi tak, trmoglav, Tomažin!" se zavzame starec. "Vidiš, dasi si izkazal Jernaču največjo in najlepšo ljubezen do bližnjega, ne pride prej mir v tvojo hišo, dokler se ne sprijazniš z njim! Ne pozabi namreč, da nosiš tudi ti deleč krivde glede one nesrečne pravde!"

Te besede nikakor niso izgrešile čisto svojega cilja. Podpiraje z dlanjo svojo glavo in strme predse je sedel Tomažin za mizo.

Ali tedaj pa plane pokonci.

"Bučo imaš pač iz samega hudoklina, ošabni kmet," se še nadalje opravičeno huduje mlinarjev posredovalec. "Sicer sem se že marsikaterikrat do sitega navedel v tvoji hiši, ali resnico moram govoriti. Že zopet si si nekaj utepel v glavo, od česar ne maraš odnehati niti za las. Trmoglav si, pri moji veri, da res. Sicer si dobrega srca in si dobro storil svojemu sovražniku. Ali vse to ti ne pomaga nič. Strašen grešnik si kljubtemu. Pa brez zamere, Tomažin! Črn grešnik si kakor najbolj črn kovač. Kar je res, je pa res. In resnico se mora povedati vsakomur v obraz. Tvoje dobro delo gori tvojemu nasprotniku na duši. In to je silna krivica, ki si jo naprtil Jernaču..."

"Dovolj!" prekine sedaj Tomažin berača. Vsa kri mu udari v glavo, in razburjenih korakov jame hoditi po sobi gorindol. "Pridigati pa znaš! To se ti mora priznati! In skoraj bi me bil omehčal. Ali zaman so bile tvoje lepe besede. Ostane naj pri tem, kakor sem rekel... Ne, ne, ne zini mi nobene več, sicer me razjeziš dodobra! Tu imaš denar in pazi, da ga ne izgubiš! In ker imaš že tako dobro voljo, na, Jurček, na, vzemi..." In kmet vrže stareu nazaj prinešeno suktnjo čez ramo. "Suktnja je tvoja, ne mara je več videti."

Jurčka so bili potrli neuspehi njegovih prizadevanj tako, da mu je navsezadnje

prešla že vsa prejšnja zgovornost. Zda pa je nanaglotoma malodane znorel samega veserja nad nepričakovanim darilom ter pozabil naman na svoje poslanske dolžnosti. "Trisrčna hvala Tomažin!" je vsklikal razigranega srca. "O, lepa in topla suktnja! Bog ti povrni stotero!" In tovil je dolgo časa, a brezuspešno kmetovi roki.

"Trusti, se ne izplača!" se je branil Tomažin. Nato še prav dobro pogosti berača z vinom in okusnim prigrizkom. Ko je Jurček opravil še te poslednje napore, jo mahne proti domu, stiskaje k sebi novo suktnjo s tako otročjo ljubeznijo, kakor stiska majhno dekletce svojo punčko.

Jernača je silno zbolelo v srce, ko mu je berač poročal, — seveda, z vsó raztegotstjo in brezobzirnostjo, — o neuspehih svojega poslanstva.

Tomažin je torej nespravljiv kljub svojemu zlatemu srcu in svojemu odličnemu značaju. Bog, če bi bil Ludvik pa vendarle...

"Ali to vendar ni mogoče" se je pregovarjal mlinar sam s seboj. "Počemu naj bi bil prisegel Ludvik pokrivem? Saj se je moral bati vsak hip, da se ga ne razkrije z njegovo lastno pobotnico. Ali pa je ukrenil na kak drug način, da se mu ni treba bati ničesar. In če je že naredil Tomažinu pobotnico, kako je izvedel, da jo je Tomažin izgubil, še preden je prišel kmet po drugo? Saj vendar še ni bil izbrisal dolga v knjigi."

To ugibanje, to omahovanje in sumničenje je bilo peklenško mučno za Jernača.

In če se uresniči njegova sumnja, potem je tudi njegova družina osramočena! Da je Ludvik še tu, bi moral še danes priznati čisto resnico!...

Ali Ludvik je že zdavnaj odšel izpod Jernačeve strehe. In teh težkih misli mu ni mogla pregnati niti mlinarica, čeprav mu je zatrjevala, češ, da je Tomažin velik in zvit lisjak, ki je hotel izrabiti mlinarjevo bolezen v svojo korist.

Medtem si je primeril berač Jurček Tomažinovo suktnjo v svoji čumnati ter dog-

nal, da mu je dovolj velika. In to je bilo zanj najpoglavitejše.

Solze veselja in vzhičenja so prilezle starcu v oči, ko se je pogledal v ogledala. Nato jo je slekel ter jo kar najnatančneje pretipal odzunaj in odznotraj. In venomer jo je hvalil skoraj z otroško prisrčnostjo in iskrenostjo: "Kakor nova je še! In ta debela in topla podvleka!"

Seveda ima suknja tudi žepe.

In v vsakega je posegel Jurček, da se prepriča o njegovi globočini. A vsi so bili prazni, le v enem je dotipal nekaj razresenega in vlažnega tobaka. Notranjega žepa pa ni bil še preiskal.

In iznova je potipal v suknjo.

Prav tam na spodnjem šivu pa začuti med blagom in podvleko nekaj takega kakor papir.

"Kaj neki bi bilo to?" vzklikne začudeno. "Morebiti je pa raztrgan notranji žep, in skozi luknjo je zdrknila tista reč v suknjino temino!"

In radovednost ga je gnala tako daleč, da je preobrnil še enkrat vse žepe ter tako odkril v notranjem žepu veliko luknjo.

Skozi to se mu posreči z roko spraviti na dan tisto kakor papir šumečo reč.

Z njo odšvedra takoj k mizi, na kateri je gorela brljavka. "Oha," mu je skoraj razočarano spolzelo z njegovih usten.

"Mislil sem, da je bankovec!"

Bil je namreč samo košček papirja, na katerem je bilo nekaj zapisano s takozvanim črnim svinčnikom. Ali Jurček ni mogel čitati, dasi si je nataknil velika očala na nos.

Že je hotel zavreči tisti zmečkani papir, pa se je premislil ter zamomljal: "Vprašaj prej, kaj je?"

In koj nato je odhitel v gospodarjevo sobo.

IV.

Jernač je bil zatopljen v svoje račun-ske knjige, ko je vstopil berač v njegovo sobo: "Gospod, to-le sem našel v Tomažinovi suknji, česar ne znam čitati. Morebiti je kaj pametnega, in bilo bi škoda, če bi se izgubilo."

"Daj sem, da vidim, kaj je s tistim papirjem!" zamrmra Jernač.

Ali komaj je le površno pregledal pisane vrstice na najdenem lističu, so mu kakor osteklenele obtičale oči na pisanju. "Kje si to našel, Jurček?" vpraša po kratkem molku razburjeni mlinar berača, "V Tomažinovi suknji," in Jurček mu je pripovedoval cel dogodek z vso svojo zgovornostjo in blebetavostjo.

Jernač je kar izpreminjal barve na svojem obrazu med beračevim pripovedovanjem. Zdaj je obledel, zdaj zardel in vidno lovil sapo. "Je že dobro, Jurček!" se mu slednjič izvije iz grla. "Lepo je in pametno, da si mi to prinesel."

"Ker sem mislil, da je morda kaj važnega," ponovi častilakomni starec.

"Je že dobro!" mu reče Jernač. Nato pa pusti berača samega v sobi ter odhiti v kuhinjo k mlinarici. "Žena, kaj praviš k temu-le? — Tomažinu smo delali v resnici veliko krivico. Poglej, tu je tista nesrečna pobotnica!"

To je bil silen udarec za ženo! Kakor mrtve so ji omahnile roke, ko se je pripričala o istinitosti najdene pobotnice, in z veliko bojaznijo in molče je zrla v svojega moža.

Ta je razumel njen pogled. "Ludvik je varal nas vse in prisegel po krivem. Zato pa naj tembolj občuti zasluženo kazen.

"Za božjo voljo, mož, pomisli sramoto," je hotela prositi mlinarica.

Toda Jernač jo prekine namah z naglasom, ki ji je prepovedoval tudi najmanjši upor. "Misli rajši na sramoto, ki smo je prizadejali Tomažinu po krivici! In hvali Boga, da se je našla pobotnica. Menda je moralo biti tako. Lepše bi mu ne mogel poravnati krivice kakor s tem, da mu vrnem poštenje. To je najpoglavitejše. Kar se tiče denarja, ki mu ga moram s seveda tudi povrniti, je čisto malenkostna reč."

Tedaj skloni žena osramočena svojo glavo na prsa, mož pa pograbi klobuk in palico. "Čuva naj te Bog, Slavka! Pa nikar se ne emeri radi Ludvika. Midva mu ne moreva pomagati, če nočeva biti sama

sleparja in goljufa. Sam si je kriv vsega tega."

Ko je Jernač potrkal pri Tomažinu na vrata, je bila ravno cela družina pri jedi. Kmet vstane z začudenim usmevom od mize, in v njegovih očeh se je lahko čitalo: "Kaj pa ta hoče spet tukaj? Ali mu nisem že dovolj jasno povedal svojega mnenja?"

Toda mož ni zinil nobene besede in strme je zrl v nevšečnega prišleca.

Pa tudi Jernač je bil tako prevzet, da je ponudil kmetu samo najdeni listič ter rekel: "Tu imaš pobotnico, Tomažin!"

Tomažin ni verjel niti svojim lastnim očem, s katerimi je venomer bulil v važno listino, dokler mu ni Jernač obrazložil cele dogodovščine.

"In ti sam mi jo prinašaš, Jernač?" izpregovori slednjič veselo iznenadeni kmet. "Ali si pa tudi pomislil, kaj se mora sedaj ukreniti? Zdaj vem, kakor sem si že tudi prej mislil večkrat, da je vso lopovščino zakrivil edinole Ludvik. Zato se mi zdi prav hudo, da pride sedaj tudi tvoje dobro ime ljudem v zobe. Toda . . ."

"Tvoje ime je bilo prav tako pošteno, Tomažin!" mu seže Jernač pristrčno v besedo. "Nikar si ne beli las radi tega! Sam sem že ukrenil, kakor mora biti. Že sam sem napravil ovadbo pri sodišču proti Ludviku," in tedaj mu ponudi roko. "Če mi po vsem tem sežeš prijateljsko v roko, potem si ne želim ničesar drugega."

In Tomažin je udaril. Jernač je moral takoj sestiti za mizo, in gospodar je pozval židane volje kmetico rekoč: "Tudi ti zaslužiš nekaj kazni, ker mi nisi zakrpal raztrganega žepa. Tako bi ne bila zdrknila pobotnica v suknjino temo, in ti nam ne bilo treba zaman preobrniti cele hiše. Namah nam prinesi pošten kos mesa na mizo in vrč vina iz kleti. To naj ti bo za pokoro!"

Tako se je spet stara presrčnost povrnila med oba poštenjaka.

Pri prihodnji nedeljski maši so si macesikateri stikali glave v cerkvi. Kajti Jer-

nač in Tomažin, prej smrtna sovražnika, sta sedela drug poleg drugega v klopi. Ali po službi božji so izvedeli na dolgo in široko vsi radovedneži, kako je prišlo do sprave obeh kmetov. Kajti stari berač Jurček se je ponosno nosil pred cerkvijo v svoji novi suknji, ter pripovedoval celo zgodbo vsakomur, ki ga je hotel poslušati.

Nova sodna obravnava je razpršila še poslednjo senco morebitnega dvoma o poštenju obeh prejšnjih pravdarskih nasprotnikov. Vso pezo težke krivice se je sedaj naprtilo goljufivemu in krivoprisežnemu Ludviku. Lahkomisljeni mladenič je imel skrivne dolgove. In prav takrat, ko je prisel Tomažin po drugo pobotnico, je bil v sumu skripeh.

Ko še ni bil izbrisal dolga iz računske knjige dotlej, — ker je bil to — pozabil — se je takoj oprijel tako zapeljive prilike. Kakor že znano je od Tomažina prejeti denar vporabil zase ter si tako po krivici prilastil tujo svoto. Na prošnjo njegovega tožitelja Tomažina mu je prisodilo sodišče kar najmilejšo kazen.

Tomažinu seveda ni bilo treba iti v zapor, in Jernač mu je moral povrniti vse sodne stroške. Ali Tomažin jih je sprejel le polovico in nič več rekoč: "Tako je pravičnejše, sosed. Jaz nisem nič manj kriv kakor ti. Če bi bil žep pri suknji cel, bi sploh ne bilo prišlo do tožbe. Ne, ne, nikar mi ne ugovarjaj! Že vem, kaj hočeš reči — da sem te potegnil iz vode — no dobro! Toda to je bila moja dolžnost. Zato si pa prostovoljno pomagal do poštenja in povrhtega moral še žrtvovati dosti denarja . . ."

"To je bila pa spet moja sveta dolžnost," mu seže Jernač v besedo.

"No, torej, kaj pa hočeš še potem? Potemtakem sva storila vsak svojo dolžnost, in cela zadeva je rešena kar najboljšje . . ."

In odtistih dob se težko najde boljših prijateljev, kakor sta bila kmet Tomažin in mlinar Jernač.

Glasiło K. S. K. Jednote.

Slovenska časnikarska družinica v Ameriki se je te dni pomnožila za mladega in krepkega junaka. Zagledal je luč sveta v Chicago, Ill. slovenski list, tednik, GLASILO K. S. K. J. — Ker je ta mali junak zagledal luč sveta na programu katoliške ideje, in je torej to nov katoliški list, ga naš list "Ave Maria" kar najpristršeneje pozdravlja kot ljubljenege brateca jedne matere in enega očeta in mu želi iz srca, da bi krepko nastopil začrtano si pot in dosledno svojemu katoliškemu programu šel proti svojim ciljem in namenom.

Sv. križ so mu utisnili njegovi očetje na njegovo čelo! Z božanskim pozdravom "Mir z Vami!" so ga razposlali širom Združenih držav. Bodi nam pozdravljen zatoorej, ti naš najmlajši bratec! Pozdravljen sv. križ na tvojem čelu, znamenje našega Izveličanja in simbol vse prave sreče človeškega srca!

"In s tvojim duhom, bratec!" to je naš odzdrav tvojemu lepemu pozdravu! Da, duha miru, ljubezni in edinosti ponesi med naš mili slovenski narod po vsej Ameriki! Oni božji mir ponesi med svoje rojake, katerega svet ne more dati, mir, ki nosi pečat svetega križa! Mir vesti! Mir z Bogom! Mir z bližnjim! Ta mir ponesi med svoje rojake v

vse slovenske naselbine, v vse slovenske hiše in v vsa slovenska srca! Stopi junaško med naše vrste in pojdi pod zastavo sv. križa z nami na delo in v boj za naše najdražje svetinje, "Vse za vero, dom in narod!"

Da, bratec, veseli smo te! Prihajaš namreč z znamenjem svetega križa! Blagoslovljen pa, kdor prihaja v imenu Gospodovem! Saj smo prepričani, da si tega znamenja nisi nadel samo za svojo parado, kot svoj okrasek, ali morda celo kot kako masko, ki bi nas naj varala nekaj časa, dokler ne dosežeš kakih drugih temu znamenju nasprotnih namenov! Mi te sprejemamo z zaupanjem, ker smo prepričani, da si nadel to znamenje na svoje čelo le za to, da ti bo zvezda vodnica, ki ti bo kazala pot tvojega delovanja in stremljenja za sveta načela naše matere sv. katoliške cerkve in napredek dične naše K. S. K. Jednote. To znamenje hočeš imeti za luč, ki ti bo svetila, da boš utrdil to našo ljubljeno Jednoto kot mogočno trdnjavo proti brezverstvu, proti internacijonali, brezdomovinstvu in proti bedi in revščini naroda.

Zato ti v tej sladki nadi in v tem prepričanju kličemo naš

"Prisrčno pozdravljeno!"

Zanimivo je, kako motivira g. urednik vzroke, zakaj hočemo in moramo živeti po veri! Kakor razumemo odstavek, misli g. urednik da najprej zato, ker nam zgodovi na pove, da je vsak narod že pred sto in sto leti imel vsak svojo vero", torej radi zgodovinske časti, katero ima vera, dalje "ker je vera kulturnim narodom potrebna, kajti narodi brez vere so divjaki."

To je jako nejasno povedano. Zdi se, kakor bi urednik šel okrog pravega, kakor mačka okrog vrele kaše. Katero vero pa mislite, g. urednik? Vero sploh? Saj menda veste, da so različne vere. Da, zgodovina nam pove, da so imeli vsi narodi od začetka, vsak svojo vero, da, niso še našli naroda, tudi med najbolj divjimi divjaki ne, ki bi ne imel vere v Boga. Toda ti narodi so imeli pogansko vero. Ali jih je pa poganstvo civilizovalo? Ne; ostali so divjaki, nekateri še prav do današnjega dne, in bodo ostali tako dolgo, dokler bodo ostali pogani. Edina vera, ki je narode civilizovala in jim dala omiko in prosveto, je bila krščanska vera, je bil katolicizem. Zakaj tega ne povdarjate?

Za to prosveto in omiko, katero nam je naša vera donesla, smo sv. veri hvaležni. Toda, da bi bil to nekako glavni motiv, glavni nagib, ki bi naj nas nagibal k temu, da se oklenemo te vere, pa ni res. Odločno protestujemo dalje, da bi se vera ponižala v navadno policijsko deklo, da bi vero rabili samo v to, da pomaga vladarjem vladati ljudstva, kakor nam pogosto rdečkarji in nasprotniki očitajo. Ne zanikamo, da krščanstvo oplemeni celega človeka, da uredi tudi njegovo razmerje do svetne oblasti in do sočloveka. Toda ni pa krščanstvo dekla svetnih mogotcev.

Posebno značilen pa je nasledni stavek: "Ker pa spadamo mi k sveti Katoliški Cerkvi, kamor nas je že naša mati pri sv. krstu zapisala — moramo..."

G. urednik, to pa ni res! Odločno oporekamo, da bi bili člani in članice K. S. K. Jednote dobri katoličani radi tega, ker nas je mati "pri krstu v katol. Cerkve vpisala" temveč smo katoliki le radi tega, ker smo prepričani o resničnosti naukov te cerkve. Mi smo verni katoličanje

radi tega, ker verujemo, da imamo nad seboj svojega Boga in Stvarnika, ki nas je vstvaril zato, ker imamo neumrjočo dušo, katero zveličati je poglavitni namen našega zemeljskega bivanja in življenja. Zato smo katoliki, ker je sveta katoliška cerkev edina, ki nas po pravi in najvarnejši poti vodi do tega našega poglavitnega cilja in ker nam ona edina daje pravih sredstev in pripomočkov, da ta svoj cilj tudi dosežemo. To je vzrok in sicer poglavitni vzrok, zakaj smo katoliki in zakaj hočemo, da ostane taka tudi Jednota, v katero spadamo.

Mi nismo katoliški iz kake pietete, spoštovanja do naše matere. Čast naši materi! Toda tvoja ali moja mati je verovala morda v čarovnice. Ali bom radi tega veroval tudi jaz? Ne! Nasprotniki nam očitajo res, da smo omejenici in starokopitneži. Češ, da verujemo, kar nam je naša mati natvezila, če tudi nismo o tem prepričani. Ne, g. urednik! Ni res to! Mi smo najprej res vrjeli svoji materi. Toda ko smo se začeli razvijati in je bil naš razum zmožen sprejemati dokaze in proti dokaze, učili so nas veronauka, podajali so nam resnico za resnico in jo skušali tudi pojasniti in dokazati našemu razumu. Ko smo odrastli, in se popolnoma zavedli, smo spoznali popolnoma tudi resničnost svete vere, in zato smo se je oklenili. In kolikor bolj jo spoznavamo, toliko bolj smo navdušeni za njo, toliko bolj smo pripravljeni za to sveto katoliško vero žrtvovati vse, tudi kri in življenje. Življenje po veri je za me prva dolžnost življenja, zato — edino zato — sem za to sveto vero z dušo in sreem!

To, g. urednik, je glavni motiv, je glavni vzrok, da smo in hočemo ostati verni katoliki in to mora biti tudi glavni motiv in vzrok, da boste tudi Vi delovali najprej za napredek in procvit katoliške vere in cerkve, enako kakor za procvit in finančni napredek Jednote same.

Tudi ni logično potemtakem, ako trdite, da je plačilo Jednoti, da je bila skozi 20 let katoliška to, da je že nad en milijon dolarjev podpore razdelila. Vendar, ko pozdravljamo našega novorojenčka,

se ne moremo premagati, da bi ne opozorili g. urednika na nekatere malenkosti, katere se nam v programu ne dopadejo in s katerimi ne soglašamo.

Pri malokateri konvenciji se je namreč katoliški značaj Jednote toliko povdarjal, kakor ravno pri zadnji konvenciji lani. Še nikdar preje se nam ni toliko zagotavljalo, kako bojo kakor uradniki Jednote, tako zlasti da bo Glasilo skozinskozi katoliško. Zato imamo člani pravico zahtevati kakor od glavnega urada, tako posebno še od "Glasila", da se bo res vse vršilo strogo v katoliškem duhu. Naj nam zato g. urednik oprostí naslednje opazke!

1. Najbolj nas je zanimal program in sicer v programu točka o verskem prepričanju in o verskem delovanju "Glasila". Veseli nas zagotovilo, da bo šlo vse strogo po naukih in načelih naše sv. vere.

Vendar nas je takoj začetek odstavka zbudel v oči. Naslednja dva odstavka, kjer razvija urednik svoj domoljubni in narodni program, je povdaril zelo vidno in razločno s tem, da je takoj med prve besede vpletel napis odstavka, s podčrtanimi črkami, "**Vse za dom!**" in "**Vse za narod!**". Članek, ki bi moral dosledno nositi enako jasen napis "**Vse za vero!**" se pa začinja kar nekako v sredi, tako da se zdi, kakor bi se ta članek omalovaževal, kakor bi se hotelo, doseči da bi ta del programa toliko ne padel čitatelju v oči, kakor naslednja dva.

Sicer je to nabrže samo "lapsus calami" — "pogrešek peresa", ker je urednik hitel in mo je to ušlo. Vendar tu gre za program in sicer za program v najglavnejši točki cele Jednote in glasila, tu bi se morala rabiti mrzlična gotovost in jasnost, da bi se ne prezrlo niti pičice, da bi bil program že v zunanji obliki nekaj tako jasnega, da bi ga vsak čitatelj takoj na prvi pogled imel celega pred očmi. Urednik je imel časa skoraj več kakor en mesec, da je ta program lahko dobro prerešetal in lahko stokrat popravil, ako bi bilo treba.

2. Cela točka verskega programa "Glasila" se glasi dobesedno:

"Bratje in sestre K. S. K. J., kakor tudi ostali cenjeni čitatelji! Gotovo že veste, da ima naša slav. K. S. K. J. gorioznačene besede (Vse za vero, dom in narod!) za svoje geslo. To so najbolj dragocene svetinje vsakega naroda, če hoče biti srečen. Zgodovina nam kaže, da je imel vsak narod že pred sto in sto leti svojo vero, in da je vera med kulturnimi narodi neobhodno potrebna, kajti narodi brez vere so divjaki. Ker pa spadamo mi k sv. katoliški Cerkvi, kamor nas je že naša mati pri sv. krstu zapisala — moramo torej naše katoliško vero spoštovati in živeti, kakor nam ona veli.

Glasilo K. S. K. Jednote bode gotovo in brezdvoma stopalo po načelih naše svete vere, kakor je stopala njegova mati K. S. K. J. že celih 20 let. Kako lepo plačilo pa je dosegla za to! — Na tisoče in tisoče vdov in sirot jo blagruje — "za izkazano podporo!" Tako program Glasila.

Te besede so sicer lepe, toda ako naj je to program in versko prepričanje "Glasila" so pa jako pomanjkljive in površne! Tudi ne odgovarjajo popolnoma resnici. Program katoliškega in sicer strogo katoliškega lista, kot kakoršnega pozdravljamo "Glasilo", mora obsegati vse več jasnosti in določnosti in mora zlasti sloneti na popolnoma drugačnem pojmovanju katolicizma in dolžnosti, katero ima vsak človek, da je, ali da postane katolik.

Po naših mislih, je to plačilo za to, ker je delovala "**Vse za narod!**".

Ako je pa delovala za "**Vse Za Vero!**" že dvajset let, bi pa lahko navedli sadove, katere je to delovanje donášalo rojakom za napredek v verskem oziru, v katoliškem življenju in prepričanju. Jednota nikakor ni katoliška zato, da bi več podpore razdelila, ampak je katoliška radi tega, kakor pravijo glavna pravila Jednote, da bi "**ohranila med svojimi udi sveto katoliško vero in tako pospeševala njih večno srečo**" (stran 3) in "**da bi pazila na to, da vsi člani spolnujejo svoje verske dolžnosti.....**" (stran 4).

Res je žalibog, da tukaj g. urednik ni mogel posebno veliko uspehov in sadov Jednote naštetí, ker se je v tem oziru zla-

sti zadnja leta silno veliko grešilo z neodpustno nemarnostjo in popustljivostjo. Katoliške Jednote med drugimi narodi so ognjišča, kjer se ogrevajo srca vernikov za vzvišene nebeške nauke katoliške vere in za ljubezen do edinozveličavne katoliške cerkve. Pri naši Jednoti imamo pa društva, kjer se vera ali cerkev ali vse, kar je v zvezi z vero, skoraj omeniti ne sme, ki so gnezda rdečih brezdomovincev. Zato smo pričakovali, da bo g. urednik v svojem programu pod točko "Vse Za Vero!" povedal, kako bo "Glasilo" delovalo tudi za spolnjevanje te dolžnosti naše dične Jednote, da se bo namreč v prihodnje vse bolj živahno in navdušeno delovalo za spolnjevanje tudi te dolžnosti Jednotinih pravil, da bo zaklical tudi pod to točko besede, "Izdajice ki se odtujijo sv. veri, ne spadajo v naše vrste!"

Sicer so to res samo malenkosti morda bi kdo mislil, da je to le dlakocepljenje. Toda po zadnji konvenciji smo dobili vse drugo prepričanje o Jednoti, kakor smo ga imeli poprej. Takrat smo sprejeli toliko zagotovila, da bomo ostali strogo katoliški, da to sedaj po pravici lahko in moramo zahtevati. Jednota se mora ohraniti taka, kot kakoršna je bila ustanovljena in v kakoršno smo pristopili! Časi pa, ko se je med nami dovoljevalo sramotno krevljanje na dve strani, ko se je smelo s kato-

liškim našim imenom mešetariti, ga izrabljati samo kakor kak nedeljski "aufpuce" ali "šnajtfeder", so pa minuli in morajo miniti! Katera Jednota hoče računati na sodelovanje katoličanov, naj bo katoliška in sicer s srcem in prepričanjem. Katera pa noče biti katoliška po celi svoji ustavi in celem svojem prepričanju, pa nosi vendar ime "Katoliška" je pa goljufija in sleparstvo, ker hoče s katoliških imenom le slepiti nezavedne kaline in jih vabiti v svojo sredo.

Zato naj nam pa g. urednik ne zameri, da bomo strogo pazili na vsako besedo, na vsak članek in na vsak dopis našega "Glasila". Mi člani plačamo urednika, plačujemo list, zato imamo tudi pravico in dolžnost zahtevati od njega, da spoštuje naše prepričanje in vodi list tako, kakor smo mu naročili. Glasilo ni njegovo, ampak naše, Jednotino!

"Glasilo" je bilo neobhodno potrebno za napredek Jednote. Zato smo prepričani, da se sedaj začenja za Jednoto nova doba - napredka in procvita. Ob enem pa, da se začenja tudi nova doba delovanja Jednote za napredek katoliške misli med nami, za poživljenje katoliškega mišljenja in življenja. Dal Bog!

Zato še enkrat prav iskreno pozdravljamo Glasilo in mu kličemo naš

"Prisrčno pozdravljeno!"

ROJAKI.

Pred nekaj meseci vstanovilo je v Chicagi, Ill. nekaj navdušenih in zavednih slovenskih mož novo organizacijo, kateri so dali ime, "**Zveza Katoliških Slovencev v Ameriki**" ali angleško "Slovenian Catholic League".

Namen te organizacije je jasno izražen že v imenu samem. Združiti hoče vse trezno misleče, poštene Slovence po celi Ameriki v mogočno zvezo, ki bi reprezentovala nas vse Ameriške Slovence, brez razlike stanu ali politiškega prepričanja, brez

razlike h kateri Jednoti spadamo, ali pri katerem društvu smo. Združiti hoče nas vse, ki smo še ostali zvesti našemu staremu slovenskemu geslu "Z Bogom za narod" "Za križ in zlato svobodo!"

Slovenci v Ameriki se zadnja leta vedno bolj in bolj cepimo in delimo. Stare velike organizacije, ki so še pred nedavno časom skupaj reprezentovale cel slovenski narod v Ameriki in ga spojevale v tri veliki organizacije, ki so pa bile po mišljenju sorodne, namreč vse tri katoliške, tega da-

nes več ne morejo o sebi trditi. Zadnje čase je nastalo vse polno raznih Jednot in Jednotic, neodvisnih društev in zvez in se še vedno ustanavljajo nove in nove. Tako se vedno bolj cepimo in delimo, vedno bolj se razdvaja brat od brata, društvo od društva, naselbina od naselbine, župnija od župnije. To pa naravno slabi naše moči, ker jih cepi, manjša naš vpliv in ovira naše delovanje, zlasti pa onemogočuje vsako skupno delo za kake skupne koristi, cilje in namene.

Ločitev duhov, ali ločitev po prepričanju mišljenja je sicer potreba našega modernega časa. Danes so pač ideje, je prepričanje, je mišljenje ona ločilna meja, ki nas ali loči ali združuje. Delimo se bolj po prepričanju in po idejah, kakor nas pa ločijo državne ali narodnostne meje. Boj je na celi črti, toda le boj za prepričanje in boj za ideje.

Naši slovenski verski odpadniki v Ameriki so že začutili potrebo združenja med svojimi vrstami, kajti tudi oni so začutili, da gre pri njih enako vse po poti razdvajanja in ločitve. Zato poskušajo, že dalje časa te raztrgane vezi med njih somišljeniki popraviti, tesneje združiti. Vse jednote in vsa društva, ki so sicer društveno ločena vendar po idejah in prepričanju sorodna skušajo združiti skupaj v jedno jednoto, v jedno zvezo.

Prav to isto čutimo tudi mi vsi zavedni katoliški možje. Tudi med nas je namreč zašla ta slovenska bolezen razcepljenosti in razdvojenosti in nesloge in tudi med nami povzročila veliko škodo. Z žalostjo opazamo, kako se nam društvo za družtvom izgublja in odpada od starega slovenskega prapora, kako naselbina za naselbino utaplja v mlako zmote in propalosti. Da, to grenko čuti vsakdo, ki se le še malo zaveda svoje vere in svoje narodnosti.

Ako je torej sovražnik na nogah in hiti svojo razkropljeno in razdvojeno armado združiti nazaj v mogočno vojsko, kolikor bolj to moramo storiti mi, katoliški možje, katerim velja to združenje nasprotnikov, kajti gre jim za napad na naše najdražje svetinje. Ali moremo mirno gle-

dati, da se sovražnik združuje, mi pa da se razdružujemo? Ali moremo mirno gledati, da se sovražnik z mrzlično hitrostjo pripravlja na boj proti nam, mi da bomo križem roke držali in ga počakali, da nas napade in da nas najde nepripravljene?

Zato je onih par slovenskih katoliško zavednih mož, ki je bilo na ustanovnem shodu Zveze katoliških Slovencev v Ameriki, sklenilo, da zakliče med naše vrste zavednih katoliških mož klic k edinosti, in slogi, klic k Zvezi vseh katoliških zavednih slovenskih rojakov, cele Amerike. Vse, kar še katoliško misli, vse, kar veruje še v slovensko prihodnost, vse kar se zaveda resnosti časa in razmer, vse to mora skupaj v eno celoto, v eno veliko zvezo, v eno veliko neprodorno bojno vrsto. In v ta namen so ustanovili to prepotrebno "zvezo", katera s tem danes stopa prvič pred vas in vas vabi k pristopu v njeno vrsto.

Rojaki! V Evropi se bije krvavi boj. Zgodovina še ne pomni kaj takega, kar se godi prav kar pred našimi očmi. Da, to je veliki čas, to je zgodovinski čas! Ta čas bo odločilen za cele narode, države in tudi ideje in sicer za cela stoletja naprej. Za stoletja naprej jim bo odločil pota in smer.

Mi Slovenci smo tudi eden izmed narodov, za katerih prihodnost gre. Ali bomo ostali kot narod tudi v prihodnosti, ali nas bojo pa še bolj raztrgali, kakor smo že in nas tako uničili za vedno. Da veliki in zgodovinski čas je sedanjí tudi za nas.

Vse narodnosti v Ameriki so se že zavedle velikosti in važnosti tega časa. Vzbudili so se, zavedli se resnosti položaja in sedli združeni in zedinjeni k eni mizi reševati, kar se da še rešiti. Nekateri izmed njih so že začeli akcijo, ki naj prepreči, da jih ne bojo močnejši sosedje ponižali nazaj na stališče navadnih sužnjev, na trgovski predmet, s katerim bi razni mešetarji barantali, ali morda celo plačevali z njimi velikanske račune, katere bo treba po vojni poravnati, da se ne bo odločevala njih bodočnost brez njih, morda še celo od njih sovražnikov.

Rojaki, v tem slovesnem in zgodovinskem trenutku stopa Zveza katoliških Slovencev pred Vas in vas vabi k Zvezi, k edinosti in slogi!

Bratje, v tem resnem času pozabimo vse, kar nas je razdvojevalo do sedaj in podajmo si roke v zvezo! "Z Bogom za narod!" si postavimo za geslo, krepko se oklenimo v bratski slogi drug drugega, postavimo se pod našo milo trobojnico in tako pojdimo združeni na delo, na navdušeno delo za nas same, za naše koristi!

Skoro vsi narodi so imeli v zgodovini že svoje velike dneve trenutke, velike čase, ki so odločevali njih bodočnost za cela stoletja naprej. Blagor je bilo tem narodom, ako so našli v takem velikem času velikih mož, ki so pozabili šli preko vseh malenkosti kot velikani na delo za narod in mu zagotovili lepo prihodnost. Stoletja potem se je teh mož cel narod z veseljem in hvaležnostjo spominjal in jim pel slavo.

Slovenci, kaj pa mi? Ali naj ta naš veliki čas najde samo malih, malenkostnih mož? Ne, nikakor! Pokazati hočemo zlasti mi, kar nas je katoliško zavednih mož, da znamo biti veliki, da ljubimo svojo vero in svoj narod! Skupaj hočemo v mogočno Zvezo katoliških Slovencev in tako združeni hočemo na delo!

Rojaki! Raztreseni smo po vseh državah naše velike unije. Razdvojeni smo po raznih društvih in enotah! V različnih krajih imamo vsak različne potrebe in razmere. Vendar imamo pa skupne naše svetinje, drage nam vsem enako! Zato pa vsi skupaj na skupno delo za skupne narodne koristi! Rojaki narod nas kliče k Zvezi! Zato vsi skupaj.

Po pravilih Zveze katoliških Slovencev v Ameriki more k Zvezi pristopiti, kakor

posamezni rojak tako cele naselbine kot podružnice, ali cele slovenske župnije, ali društva in sicer bodisi podporna ali dobrodelna, izobraževalna, godbena ali pevska, telovadna ali cerkvena. Kar se zahteva kakor od društva, tako od posameznika je le, katoliško prepričanje in katoliško življenje po tem prepričanju. Trdna Zveza je namreč mogoča samo na podlagi sorodnosti mišljenja in prepričanja. Naš je, kdor je naš s sreem!

Rojaki! Ko danes stopamo pred Vas in Vas vabimo v novo organizacijo, naj Vam bo to klie božje previdnosti, ki nas kliče v velikem času k velikemu delu za velike misli!

Torej skupaj, bratje! Združimo se! Nikar ne dovolimo, da bi naši potomci metali kamenje očitanja na naše grobove, da bi bili mi sami grobokopi lastnega naroda, da smo bili v velikem trenutku mali možje. Skupaj v Zvezo vsi, ki smo še zavedni Slovenci, ki imamo še smisla za naše stare svetinje, za katere so pradedje prelivali srčno kri! Skupaj vsi, katerim je vera in narodnost kaj več, kakor pa morda samo puhla in prazna fraza.

Bratje, v kolo se stopimo,
k Zvezi urno dajmo si roke.

Majki Slavi prisezimo . . . ! svojo zvestobo in svojo vernost! Teh malo moči in zmožnosti, katere imamo vsi združimo vsi skupaj in jih žrtvujemo v navdušenem delu za Boga in bližnjega, za naš narod!

Pišite po pojasnila na podpisano tajništvo!

Z Bogom za narod! Za križ in slobodo zlato!

Zveza katoliških Slovencev v Ameriki.

Dr. I. Seliškar, m. p. predsednik.

Tajništvo: 21 Nassau Ave. Brooklyn, N. Y.

Iz Slovenskih naselbin.

Iz New Yorka. — Cenjeni gospod urednik! — Prosim Vas malo prostora v nam tako priljubljenem listu "Ave Maria".

Ker se oglašam letos prvokrat, zato vošim tebi, krasni list, srečno in blagoslovljeno novo leto 1915. Želim ti, da bi si s svojimi krasnimi nauki pridobil sreca vseh rojakov po vsej širni Ameriki za Boga in jih privedel na pot poštenega in treznega življenja.

Naše dekliško društvo se je začelo zadnje mesece zopet pridno in lepše gibati in prebujati. Ker ni bilo že nekaj časa sem pravega slovenskega duhovnega pastirja v New Yorku, je vse nekam zaspalo in omrznilo. Zadnje mesece pa prihaja med naše vrste novo življenje, česar se vse društvenice zelo veselimo.

Poročeti, inam, da smo imela v decembru za praznik Brezmadežnega spočetja slovesno tridnevnicco. Večernih pobožnosti vsaki večer so se dekleta jako marljivo udeleževala, kakor tudi skupnega sv. obhajila in glavnega letnega shoda, katerega smo imele v Brooklynu.

Ob času glavnega letnega shoda je bila skrajno neugodno vreme. Dež je lil celo popoldne, kakor iz škafa. Vendar to ni ostrašilo društvenic, da bi se sklepnih slovesnosti ne udeležile. Po zadnjem govoru smo obnovile prisego zvestobe svoji Materi Mariji, potem pa se razvrstile v veličastno procesijo po mični cerkvi sv. Družine. Procesije so se udeležile tudi manjša dekleta v belih oblekah.

Po pobožnosti smo imele glavni letni društveni shod v cerkveni dvorani. Tu se je sklenilo marsikaj koristnega in lepega, kar bo gotovo zelo pospeševalo razvoj društvenega življenja v društvu. Med drugim se je zlasti sklenilo, zlasti delovati na to, da se bodo društvenice marljivo udeleževale kakor skupnih sv. obhajil, tako društvenih mesečnih shodov. Tajnica bo

za vsak shod posebej razposlala povabila, da bo tako vsaka društvenica par dni pred sv. obhajilom in shodom opozorjena na svojo dolžnost. Ako bi se kaka društvenica ne mogla udeležiti, se mora pisмено na dopisnici opravičiti pri duhovnem vodji.

Sklenilo se je tudi, da se bodo dala društvena pravila tiskati, da jih bo vsaka društvenica imela vedno pri roki. Pravila so bila narejena sicer že pred 6 leti, vendar se jih ni izdalo do sedaj.

Ker v New Yorku sedaj ni posebnega duhovnika in je sprejel vodstvo društva č. P. Kazimir, naš ustanovnik in vodja prva leta, zato se je sklenilo, da bo društvo imelo začasno svoja mesečna skupna sv. obhajila v New Yorku v cerkvi sv. Nikolaja, popoldanske službe božje, shode in zborovanja bo imelo pa vedno v Brooklynu ob pol 5. uri.

Upamo da bo sedaj pod vodstvom našega ustanovnika društvo dobilo nazaj prvo gorečnost in prvo delavnost, ter da bo začelo med nami ono društveno življenje, kakoršno mora biti v vsakem dekliškem društvu. Zato prosim vse družbenice, da se oklenejo z novim veseljem in novim navdušenjem našega lepega društva. Zlasti vabim one društvenice, ki že dalje časa niso bile pri shodu, naj bi zopet prišle in ostale zveste Mariji, kakor ste same obljubile pri sprejemu v društvo.

Društvena pravila se tiskajo in kakor hitro bojo dostiskana, dobile jih bojo vse društvenice v roke.

Še na nekaj bi rada opomnila društvenice. Večkrat je že društveni duhovni voditelj opominjal dekleta, naj bi pri shodih vse molile in pele glasno in navdušeno, ker to poživi vse pobožnosti, ako se opravijo navdušeno in z veseljem in sodelovanjem vseh, ki so navzoči. Toda do se-

daj je bilo vse zaman. Pri zadnjem shodu je bilo pa drugače. Ko smo zapele krasno pesmico "Ti, O Marija..." zapela je vsa cerkev z nami, tako da nas je vse navdušilo in prevzelo. Tako je prav, društvenice! Dali smo tiskati tudi molitve pri shodih. Tudi te bojo dobile vse društvenice v roke, da bojo tako lahko vse glasno odgovarjale in molile vse krasne molitve, ki so za shode predpisane.

Da, društvenice, skupna molitev in skupna pesem, to je kar človeško sree povzdigne in navduši!

Pozdravljam vse članice in društvenice,

Katinka Pavlič,

t. č. tajnica.

—o—

Bridgeport, O., 29. decembra 1914. — Leto 1914 se poslavlja od nas, polno britkosti in žalosti. Kaj nam prinese prihodnje leto? To je prikrito našim očem. Bog odvrni strašno šibo, s katero tepe celo Evropo, kjer teko potoki človeške krvi, da si bodo voditelji ljudstev podali zopet roke v miru in edinosti. Naj odvrne ljubi Bog tukaj v Ameriki od nas bedo, ki pritiska na marsikatero duri. Mi tukaj v Ohio jo britko čutimo. Že nad 8 mesecev počiva delo v premogokopih, ker delavstvo stavljuje v nadi, da si izvojuje vsaj nekoliko človeških pravic. Le malo upanja imamo, da bi se stavka tako kmalu končala. Premogarski baroni ne uklopijo glave! Nič se jim ne smili ubogi trpin, ki trpi lakoto in bedo. Saž imajo dosti kapitala, da žive lahko in udobno.

V tem času bede in revščine pa vidimo lahko vsi, kdo je prijatelj trpečega delavstva. Naš tukajšnji katoliški župnik Rev. Van Lintel, je naš pravi oče in pomočnik. Revne družine podpira z oblekami in obuvalom. Okrog bogatih dobrih ljudi hodi beračit, da more potem revežem dajati in jim lajšati bedo. Tudi župnik iz Bartona Rev. McEachen nas je presenetil, ko je poslal za božične praznike za 'kristmas prezent' vsakemu veliko balo obleke. Ginljivi prizori so se videli na tukajšnji unijski postaji takrat. Kolikor večjo družino ima kdo, toliko večji je bil zavitek, in sicer ne glede na narodnost ali

vero. Vzemi in obleci svojo družino!

Da, tukaj smo videli, kdo je pravi prijatelj delavstva. Ali ubogi zaničevani duhovnik, ali tisti, ki kričijo "mi smo prijatelji delavstva", ne storijo pa ničesar za ubogega trpina.

Na sveti dan smo imeli sv. mašo ob petih zjutraj. Presenetila nas je veličastna služba božja, zlasti krasna godba na koro in prekrasno petje, tako da smo za trenotek pozabili vso bedo in gorje in se zatopili v radostna čustva svete noči. Velika večina vernikov je pristopila k mizi Gospodovi pri tej sv. maši in so tako z veseljem praznovali prihod Gospodov v njih srea. Med onimi, ki so pristopili k mizi Gospodovi, je bilo jako veliko tudi nas Slovencev, za kar smo bili potem v pridigi javno pohvaljeni.

Od tukaj je odšlo že veliko naših rojakov drugam za delom. Tako nas je zapustil naš obče spoštovani Mihael Hočevar in odšel v Joliet, Ill.

Voščim vsem čitateljem in čitateljicam Vašega milega lista veselo in srečno novo leto, tebi, naš mili "Ave Maria", pa obilo naročnikov! Da, želim, da bi ne bilo slovenske hiše v Ameriki, kjer bi ne imeli naročenega tudi tebe. Posebno ve, slovenske matere, naročite se na ta prekrasni list! Koliko lepega in tolažljivega bere ravno stiskano materino sree v tem listu! Da, gospod urednik, iz srea Vam želim, da bi postal polmesečnik, da bi ga tako dobivali vsakih 14 dni. Kako bi se zveselili tega gotovo vsi naročniki!

Maria Hoge.

—o—

Pueblo, Colo. — Začenši v petek po Zahvalnem dnevu in nadaljevaje do prve nedelje v Adventu smo imeli 40-urno pobožnost pri kateri so naši verni rojaki in rojakinje obiskovali presv. R. T. zelo pridno, vsako uro je klečala velika množica v cerkvi in malodane vsi so sprejeli sv. zakramente. Čast g. Ivan Perše iz Leadville, Colo., je goreče, z jedrnatimi pridigami navduševal faro za vestno krščansko življenje.

Božične praznike smo obhajali namoč veselo in slovesno. Spošt. sestre so okra-

sile cerkev, da je bila kar podobna nebeškemu rajju. Mlajši pevski zbor, spretno izurjen od šolskih sester, je popeval pri slov. sv. maši ob 4. in ob 8. za glavno sv. opravilo ob 10 sta pa marljivo pripravila odraščene pevce in pevke gosp. Mat. Jerman in njegova žena. Govorilo se je v mestu, da se mili, krepki in ubrani glasovi v St. Mary's cerkvi ne dajo prekositi nikjer drugod.

V nedeljo pred Svetim Dnevom je dekliško dr. sv. Neže podarilo trem gospodičnam zlate medalje, ker so ostale v društvu od otroških let do 18 leta. Ako grede v javne, brezverske šole, predno zdela 8. razred v kat. šoli, tega spominskega odznaka ne morejo dobiti. Letos so bile odlikovane Kristina Slatnik, Helenca Simonič in Amalija Pugel.

Sočutno se bode dr. Sv. Neže spominjalo letos na sv. Treh Kraljev na prejšnjo soderštvenice, ki se bodo Bogu posvetile v benediktinskem samostanu, St. Scholastica Convent, Chicago. Odtam so naše šolske sestre, ki imajo tudi zavod za višjo vzgojo deklet v Canon City, Colorado.

Miss Anica Robida,

Karolina in Anica Robida sta Slovenki, roj. tukaj v Pueblo, hčerki Janeza in Marije Robida, ki se vedno neumorno zanimata za napredek fare in za pošteno odgojo naše mladine. Naj jima mili Bog nakloni bogato plačilo za izredno žrtvoval-

nost, ker njuni sta ti dve edini hčerki. Zadnja, Anica, je le bolj težko izprosila dovoljenje od ljubeznjivih roditeljev. Obe sta odlično dovršile osmi razred pri nas, potem pa še višje šole v samostanu. Karolina, sedaj sestra Edith (že poučuje v Waukegan, Ill.), bo naredila večne obljube, druga, Anica bo pa preoblečena, sprejeta v novicijat. Sestra Edith piše mi tako ginljivo; da izrazi svoj presrečni poklic, pravi: "Več mesecev koprnim od veselja, da se Jezuščku za vselej posvetim za Njegovo nevestico, če sem in bom sploh tega vredna."

Res, neoskrunjena mladost, nezatemnela nedolžnost! Kak posvetnjak si misli: nima pravega pojma o prijetnosti tega sveta. — Blage sreče ne razume vsak. Samopašnež se rajši zaleti strastno v uživanje kakor muha v sladko — pa zastrupljeno jed, ali kakor brezumno živinče v mlado deteljico, — je — maši, slednjič počí.

Nedolžno sree opazuje svet, misli vzdigne, pogleda v večni raj. Svet ji je vreden le toliko, ne več; mala lučica je vredna dosti, ali nikdar več kot solnčni žarki.

Dostikrat še brezverci občudujejo te blage, Bogu posvečene osebe. Odseva jim iz oči, izražena je na obrazu vesela zadovoljnost, — vse izpričuje, da se v sreči, v blagi duši igra mila sreča. Revne so, ker nič nimajo svojega — vendar imajo dosti; pričakujejo veliko in bodo vse dosegle.

V tem samostanu je kakih 130 sestra, po narodnosti pripadajo gotovo 12 različnim; osem je Slovenk. Kjer je iskrena ljubezen do Boga in do bližnjega, tam se izgubi taka razlika, vse nasprotstvo — kakor tema in vsa mrzlota ob objemu solnčnih žarkov.

Naravno je, da pobožne sestrice tudi še ohranijo prijetna čutila do svojih po krvi in do svoje narodnosti; to ostane. Ali še tako velike razlike so modro urejene, omiljene ter prelepo vpletene v divni venec medsebojnega spoštovanja.

Istega dne bo naredila večno obljubo v tem samostanu tudi sestra Loretto, prej Helena Nežnik, ki ima že dve se-

Miss Karolina Robidz,
sedaj č. sestra Edith.

stri tam, in Justina Hrušovski bo preoblečena, sprejeta v novicijat, ki ima tudi že dve sestri v istem samostanu. Obe sta Slovakinji, pa sta dovršile osmi razred naše šole, predno so se Slovaki od nas ločili.

Spoštljivo vdani

P. C. Z.

Tioga, Wis. — Velecenjeno uredništvo "Ave Marije"! Najprej lepa hvala za Vaš prekrasni koledar! Sicer sem vedela že vnaprej, da bo lep kakor druga leta, ali da bo tako izvrsten in zanimiv, pa bi si ne bila mislila. Kako krasne povesti, ljubke pesmice v čast naši nebeški Materi in poljudne razprave za vsak mesec posebe! Vse se vrsti drugo za drugim tako lepo, da zares ne moreš odložiti te dragocene knjižice prej iz rok, dokler je ne prečitaš do konca. Kako malenkostna vsota za tako krasen dar, katerega naj bi si omislil vsak Slovenec v Ameriki! Uverjen naj bo, da mu ne bo žal za to. Saj najde v njem vse polno zanimivega in poučljivega.

Čestitam Vam, preč. g. urednik, da se Vam je posrečilo izdati tako hvalevredno knjigo, presrečno želeč, da bi mogli ob letu izdati zopet kaj sličnega. V tem pa naj Vas podpira Kraljica nebeška, za koje čast se trudite.

Tem potom obnavljam naročnino za list "Ave Maria", ker bi ne hotela biti niti en mesec brez tega prekoristnega lista goječ iskreno željo v svojem sreč, da bi se ta predragoceni biser razširil povsod, koder bivajo Slovenci, in to pa tako močno, da bi ga mogli izdajati vsaj vsak teden enkrat. Tej moji želji pa se tudi pridružujejo vsi, ki ljubijo, ali si prizadevajo ljubiti preljubo našo Mater, nebeško Kraljico Marijo. Saj je ta list v prvi vrsti namenjen v to svrhu, da razširja njeno slavo ter povišuje njeno čiščenje. Zato pa vsi na delo! Kajti če bomo vsi delali vsak po svojih močeh zanj, se bo kmalu razširil povsod, koder se čuje naša mila slovenska govorica.

Na Matere Božje dan, t. j. 8. dec. pret. l., se je ustanovilo v naši župniji na Willardu društvo krščanskih žena in vdov pod pokroviteljstvom žalostne Matere Božje. Glavni namen tega društva je predvsem navajati slovenske matere v to, da vzgajajo svoje otroke v krščanskem duhu, ter jim poleg tega zbuja tudi veselje do olepšavanja domače cerkve. Zares plemenita in hvalevredna namena! Kajti prava in dobra vzgoja otrok je velika umetnost za vsako mater. Vse matere, ki imamo otroke, bi se morale učiti in učiti, kako je treba vzgojevati mladino v pravem krščanskem duhu, da postanejo naši otroci pozneje pošteni kristjani trdnih in neomahljivih značajev. Saj je takih tako silno potreba v sedanjih časih, ko se toliko piše in dela zoper sveto vero, ta najdražji zaklad vsakega človeka! In potem olepšava božjega hrama!

Kaj je še koristnejšega in Bogu všečnejšega kakor kinčanje njegove svete hiše?! Vse, kar storimo ali darujemo v ta namen, nam povrne Bog prej ali slej, gotovo pa v večnosti. Zato je le želeči, da bi ne bilo v tej župniji nobene matere, ali vdove, ki bi ne bila v tem prekoristnem društvu, oziroma v bratovščini žalostne Matere Božje. Ta pa naj nam stoji nastrani pri tem prevažnem delu v čast in slavo božjo!

Tukaj na farmah je bilo letos zares izredno slabo vreme. Vedno le deževje od

zgodnje pomladi pa do pozne jeseni. Ali kljub temu smo pridelali vsega dosti. Zlasti dosti se je nakosilo sena, kar imamo še najrajši, ker se pečamo ponajveč z živinorejo. Ta namreč še največ nese v tej deželi. Slovenci se vedno bolj množijo v teh krajih. Veliko jih ima tudi že zemljo nakupljeno. Vendar pa je še dosti dobre zemlje naprodaj, katero prav rad razkaže vsakemu naš hvale vredni in spoštovani rojak g. J. Česnik, ki je obenem tudi župan tega okraja ter želi vsem rojakom vse najboljše, — napredka, sreče in blagostanja.

Naši rojaki zelo napredujejo v okolici Willarda in Gormansa, pa tudi naš najbližji sosed in rojak g. F. Murgelj izvrstno koraka z napredkom. Letos si je lično prenovil hišo ter jo povečal. Pa tudi moderen hlev ima že v delu naš podjetni rojak. Bog mu daj svoj blagoslov v kar največji obilici!

Kot navdušeno in vneto Slovenko, ki srčno ljubim svoj narod ter želim vsem rojakom vse najboljše, zlasti napredka, sreče in blagostanja, kakor sama sebi, me srčno veseli, da naš narod tako lepo napreduje v kmetijstvu. Tako vsaj izprevidijo in izpoznajo tudi drugorodci, da so tudi Slovenci pridni, podjetni, vztrajni in odločni in da se prav lahko kosajo z vsakim drugim narodom, pa najsi bo to že Nemeč ali Anglež, v vseh ozirih napredka in pridnosti.

Tu pri nas na Tiogi sta zazdaj še samo dve slovenski družini. Naša in ona gori omenjenega rojaka. Nekaj Slovencev, namreč onih, ki so si že nakupili zemljo, se naseli ob priliki. Letos se je naselilo tod okrog dokaj ogrskih Slovakov z družinami vred. Ti sicer pravijo, da so katoliške vere, toda ne vem, če je res, ker se jih nikdar ne vidi v cerkvi.

Konečno naj še izrazim željo, naj dodeli mili Jezušček ljubi mir vsemu svetu zlasti pa naši ljubi nesrečni domovini, kateri naj zasijejo po sedanjem strašnem prelivanju slovanske krvi lepši in srečnejši dnevi!

Vaša prevdana

Marija Toleni.

Lorain, Ohio. — Dragi gospod Urednik! Ker že tako dolgo ni bilo videti nobenega dopisa iz naše naselbine v "Ave Maria" niti v "Am. Slov." Vas prosimo da priobčite ta naš skromen dopis.

Dec. 27. so šolarji naše farne šole obhajali god našega ljubečega pastirja, Rev. J. A. Štefaniča, njim smo se pa pridružile tudi graduantinke 1914. To je bil pa res dan pristrčnega veselja!

Po večernicah smo se vsi zbrali v šolski dvorani, tudi naši stariši in prijatelji. Ko je bilo vse urejeno, sta šla dva dečka po častitega gospoda. Ko so Gospod v stopili v dvorano, smo jih pozdravili z besedami "Welcome, dear Rev. Father, welcome, thrice be welcome," nakar so se zaslisale orgle, in blizo dve sto sre je veselo zapelo krasno pesem "Full of joy we gladly greet thee, welcome in our midst today" etc. Potem je Antonia Tomšič, učenka šestega razreda v imenu vseh otrok imela lep nagovor v materinem jeziku, tako da so lahko tudi naši stariši razumeli.

Govor je bil krasen, in v marsikaterih očeh so bile videti solze. Potem so otroci vseh razredov izrazili svoja voščila v prelepah besedah, in zapeli smo še par lepih pesmi.

Šolski otroci so dali v dar lepo štolo kot dar častitemu Gospodu. Mi pa smo jim dale lepo "blazinico", katero smo same naredile. Na koncu naše male slovesnosti smo vsi navzoči navdušeno zapeli "Hvala Večnemu Bogu".

Sedaj so pa č. g. Štefanič s tem nam povedali nekaj lepih dogodkov iz življenja sv. Janeza. In s tem se je končala naša lepa slovesnost. O, pozabili smo še povedati da so vsi šolarji dobili nekaj "sladkega", kar otroke vedno razveseli.

Ali smemo tudi omeniti da so se božični prazniki prav dobro obnesli? Božična kolekta je bila blizu \$300. Č. g. Štefanič so rekli, da tako dobre kolekte niso pričakovali v teh slabih časih. Zelo iznenadili in razveselili so pač gospoda tudi društvi Čistega Spočetja Marijinega (žensko) in pa Sv. Alojzija (moško). Prvo omenjeno je darovalo cerkvi \$50, drugo \$100. Zato gre društvoma čast, kaj ne?

Sedaj pa mislimo, da je naš dopis zado-
sti dolg, kaj ne, da je, dragi gospod Ured-
nik?

Prosim Vas, če je kaj vreden, in ni pre-
več napak v njem, da ga priobčite v "Ave
Maria". Sicer ga pa denite v koš.

Toda — nekaj smo še pozabile — kako
nam, graduantinjam gre, nismo prav nič
povedale. Ali se še spominjate tistega na-
šega dopisa, katerega ste priobčili v juni-
jevi številki 1914? Gotovo bi radi vedeli
če smo zveste ostale tistim obljubam. Da,
častiti gospod, z božjo pomočjo smo. Kras-
ne nauke, katere sta nam polagala na srca
č. g. Stefanič in naša učiteljica č. se-
stra Regina, so še vedno v našem spo-
minu, in na vse moči si prizadevamo po
njih živeti. O, koliko krat se zmislimo na-
zaj na tiste krasne dneve, ko smo toliko
lepega in podučljivega slišale. Še živo
pred očmi nam je pa posebno tisti dan,
ko smo graduirale — ko smo se poslovile
od svojih dragih predstojnikov in sošol-
larjev. Spominjamo se ko smo stale na o-
dru in prejele "diplome" od č. gospoda,
in kako so nas še enkrat opominjali, da
vedno pridne ostanimo. Da, to vse nam je
še v spominu.

Najbolj težko nam je pa bilo slovo od
č. sestre kajti tako dolgo let smo bili sku-
paj. Ko smo se jim zahvalile za vse kar
so za nas storili, so rekli, da najlepša hva-
la in plačilo jim bode če bodo videli da
smo pridna in pobožna dekleta, in taka
tudi bomo, če večkrat prejmemo svo-
jega prijatelja — Jezusa v svoja srca. O,
kolikokrat so nam polagali na srca pogo-
sto sv. Obhajilo! Ali tudi njih željo izpol-
nimo? O kako smo vesele da zamoremo
več, "da". Vsako nedeljo gremo k sv.
obhajilu. Vemo da stem veselje delamo.

Sedaj je pa naš dopis gotovo za dost
dolg.

Prisrčni pozdrav vsem bralcem "Ave
Maria", posebno pa, Vam, gospod Ured-
nik.

Graduantinje šole sv. Cirila
in Metoda.

G. Anton Mravlje iz Indianapolisa,
Ind., nas vprašuje v G. S. "kaj nam je
socijalizem storil?", da ga napadamo in
da smo mu napovedali tako odločen boj.
Potem dostavlja: "Objednem Vas poziv-
ljam na boj, kajti jaz kot proletarec bom
vedno stal in se boril za napredék svojih
sotrpincev in vedno bom zagovarjal delav-
ske interese."

G. Mravlje, socijalizem **nam** ni nič hu-
dega storil in nam tudi nič hudega sto-
riti ne more. Dalje nam pa pri našem delo-
vanju sploh prav nič ne gre za to, kaj kdo
nam hudega stori. Mi smo napovedali so-
cijalizmu, zlasti slovenskemu, odločen boj
edino radi tega, ker je socijalizem veliko
hudega storil **Vam!** Celemu delavstvu. Se-
veda n. pr. Vi sami ne vidite, kako Vas
je preslepil in pregoljufal. Par židovskih
delamrznih kreatur vodi ves naš socija-
lizem in sicer zato, da slepe Vas uboge
proletarce, da Vam potem lažje kradejo
krvave žulje iz žepa in na Vaše žulje ži-
ve, si zidajo krasne vile in umirajo kakor
milijonarji, kakor n. pr. Bebel i. dr. Zato,
g. Mravlje, ker vidimo, kako nesramno
ravna ta socijalizem z Vami, kako Vas
peha vedno bolj in bolj v gorje in bedo
in Vas bo še bolj, ako se mu ne bo ustavi-
lo kmalu njegovo pogubonosno delovanje,
zato smo mi tako nasprotni temu socija-
lizmu. Mi bi **Vam** radi odprli oči, da bi
sami spoznali socijalizem v pravi luči, ne
kakoršnega se Vam dela, temveč, kakor-
šen je v resnici. Zato pa čutimo, da je
naša dolžnost, ako smo res narodnjaki in
prijatelji delavstva, delovati z vso silo
proti socijalizmu.

Dalje Vam pa moramo sporočiti, da
nam je jako žal, da Vašega poziva na boj
ne moremo sprejeti. Ne radi tega, da bi
se Vas bal, temveč, ker mi slovensko žu-
ljevo roko previsoko spoštujemo, kakor
da bi se šli z njo bojevat. Naš boj ne
velja delavstvu, temveč delavskim krvo-
sesom ne Vam temveč Vašim sovražnikom.
Zato da govorimo z Vašimi lepimi beseda-
mi: bomo kot prijatelji proletarcev vedno
stali in se borili za napredék delavskih
sotrpincev in bomo vedno zagovarjali de-
lavske interese; nikdar in nikoli in pod

nobenim pogojem pa ne interesov delavskih izsesalcev.

Vidite, g. Mravlje, ko bi Vi ne bili že tako rdeče zaslepljeni, bi to sami lahko spoznali in uvideli. Videli bi, kako nesramno in podlo Vas varajo Vaši rdeči voditelji, kako Vas vede in hote pehajo v vedno večjo bedo in gorje. Seveda zvečine so to nesramni in brezsrčni ljudje, katerim se zdi dobro delo, ako Vas katerega ogoljufajo. Na skrivnem se pa smejejo in Vaše žulje na banke nosijo. Sami bi lahko videli, kdo je pravi Vaš prijatelj ali oni, ki Vas izsesavajo ali mi, ki Vas mirno svarimo pred njimi in jih Vam hočemo razkrinkati, da bi videli njih podlo početje. Seveda, g. Mravlje, oni si mislijo, kdor je tako neumen, da se nam da varati pa naj bo varan!

Zato, ljubi g. Mravlje, odložite vsaj nekaj te rdeče slepote, katero imate v očeh, potem pa na svidenje ne v boju, ker smo premiroljubni, temveč pri navdušenem pravem delu za napredek in blagobit častiljive žuljeve roke! S socijalistiškim pozdravom

Ave Mica, ali pravilno Ave Maria.

Ely, Minn. — Ker se tiče delavskih razmer tu pri nas, Vam moram sporočiti samo slabe vesti. Delamo le za silo, vsled česar ne svetujem nikomur, da bi prišel semkaj iskat dela. Kadar se te razmere izboljšajo, Vam sporočim pravočasno. Kakor se sliši in čuje, se to zgodi prav kmalu. Zato le potrpite dotlej, dragi rojaki! Kajti zdaj je tu slabo za trgovca in delaveca. Glede verskih odnašajev pa ni še tako silno obupno tu pri nas. Vendar pa bi se kljub temu našlo kakšnega katoličana ali rojaka, ki bi prodal našo božjo hišo za en starokrajski krajcar. Toda kar nas je pravih katoličanov, smo neomahljivi in neustrašljivi ter prav radi podpiramo svojo župnijsko cerkev svetega Antona. Tudi naš duhovni o-

če Rt. Rev. Mgr. Jos. T. Buh se ne tresejo za par stotakov vprid naši cerkvi sv. Antona. Res so že dokaj postaren mož, a kljub temu še pravi korenjak. Bog jih nam ohrani še mnogo let!

Konečno prosim vse cenjene rojake in rojakinje kot naročnike in naročnice mesečnika "Ave Maria", naj mi bodo naklonjeni, ko jih obiščem radi naročnine gori omenjenega lista.

Z rodoljubnim pozdravom

L. M. Perušek,
zastopnik "Ave Maria".

NAZNANILO.

Vsem cenjenim čitateljem in čitateljicam našega lista "Ave Maria" naznanjamo tem potom, da smo si izvolili za Ely, Minn., Kansas City, Kans., za Gilbert, Minn., in za okolice pravkar označenih krajev po enega zastopnika naše "Ave Maria Publ. Co." in sicer **Mr. Louisa M. Peruška**, Box 892, Ely, Minn., **Mr. Petra Majerle**, 415 N. 5th St., Kansas City; Kansas in **Mr. Fran-ka Ulčar**, Box 574, Gilbert, Minn. Vsi ti trije gospodje so pooblaščen pobirati naročnino "Ave Maria" ter nas zastopati v vseh zadevah, ki spadajo v naše področje. Zato prosimo vse naše naročnike in naročnice, naj jim gredo kolikor mogoče na roke.

Upravništvo "Ave Maria".

Tamburaški klub "Slovenka" v New Yorku priredi v nedeljo dne 14. februarja gledališko predstavo in ples v Slov. dvorani na 21 Nasau Ave., Brooklyn, N. Y. Začetek ob 4 uri popoldne. Igra slovenski orkester. Tudi tamburašice bodo pokazale, kaj vse so se naučile in kaj zamore dosti v glasbeni umetnosti vrlo slovensko dek-le. Rojaki! Vsi na zabavo dne 14. februarja, katera obeta biti zelo zanimiva!

CARL FISCHER

SVETOVNO ZNANA

največja zaloga glasbenega orodja,
muzikalij i. t. d. v Ameriki. — Karl
Fischer-jevi **GLASOVIRJI** (pianos)
so najboljši in najmodernejši sedaj-
nega časa. Pišite po naš bogato ilu-
striran cenik. Postrežba solidna in
točna. Dopisuje se slovensko.

CARL FISCHER COOPER SQUARE N.Y.

	Str.
VSEBINA 2. ZVEZKA.	
Saj Marija mi je zvešta mati	21
Socializem v luči zdravega razuma	22
Raztrgan žep	24
Glasilo K. S. K. Jednote	26
Rojaki	31
Iz Slovenskih naselbin	34

Zobozdravnik

DR. A. WEISBERGER,
50 St. Marks Place (E. 8th Str.)
Uptown Office:
41 W. 83rd St., Bet. Central P'k & Columbus Ave.
NEW YORK.

ordinara vsaki dan od 10. ure predpoldan do 8 ure zvečer. Ob nedeljah od 9.30 predp. do 3 ure popoldan. Ob petkih ne ordinara.

Slovenci! Obračajte se zaupno do tega zdravnika.

Pozor rojaki in rojakinje!!!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti najbolj uspešno Alpentinkuro proti izpadanju las in za rast las, kakoršnje še dosedaj na svetu ni bilo, od katere možkim in ženskim gosti in dolgi lasje resnično in popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadli ter ne siveli. Ravno tako možkim v šestih tednih krasni gosti in dolgi brki popolnoma zrastejo. Revmatizem ali kostibolj v rokah in no-

gah in križicah v osmi dneh popolnoma ozdravim. "Vichten žauha" najboljša na svetu za vsakovrstne rane, lišaje, opekline, kraste, grinte, turove in bule. Otročje kraste na glavi ali na licu se v treh dneh popolnoma odstranijo, kakor vse druge rane se od te žavbe hitro zace-lijjo. V slučaju nesreče je potrebno, da bi imela vsaka družina to izvrstno žavbo pri hiši. Kurje oči, bradovice, potne noge in ozeblina v treh dneh popolnoma ozdravim, da je to resnica, jamčim za 500.00. Pišite takoj po cenik, katerega pošljem zastonj.

Jakob Wahčič

1092 E. 64 St. Cleveland, O.
Tel. Pricenton 2140 L.

Telefon 226 Orchard.
Slavnim slovenskim društvom naj-
vjudneje priporočamo svojo veliko
ZALOGO KOSTUMOV
za dramatične predstave katere naj-
ceneje posojujemo. Pri nas dobite
najrazličnejše narodne noše celega
sveta, uniforme, orožje itd.

The Voegelin Costume Co.
222—224 E. Houston St.,
near Ave. A, NEW YORK

SEIZ BROS.

Priporočam vsem slovenskim duhovnikom svojo veliko izbiro nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščin kipov, podob, svetinjc itd.

In vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

7 BARCLAY ST., NEW YORK.
Telefon, 5985 Barclay.

Slovenci, kje boste ku-
pili svoje ure, svoje
prstane, svojo zlatnino?
Gotovo nikjer drugje
ne, kot pri

J. BRÜLL & SIN,
35 Ave. A. New York

Velika zaloga različnih stenskih ur, budilnic, poročnih in družih prstanov, zlatnice, okraskov, itd.

ANDREJ NEUBAUER

972 MANHATTAN AVE., dva bloka od Greenpoint Ave.
BROOKLYN, N. Y.

se najtopleje priporoča vsem Slovencem. Pošilja najhitreje in najceneje

DENAR V STARO DOMOVINO.

PRODAJA VOŽNE LISTKE

**ZA VSE PAROBRODNE LINJE
ZA VSE ŽELEZNICE.**

Član sem župnije Sv. Družine, 21 Nassau Ave., kjer me pozna vsakdo. Moja trgovina obstoji že dolga leta in ves ta čas je bilo moje poslovanje točno in vestno. Imam veliko priznalnih pisem.

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA

IN POGREBNI ZAVOD

SVOJI K SVOJIMI!

Razdeljena v dva dela in v polni meri z nafinejšimi pripravami preskrbljena! Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog, posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinejšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprevođe v zadovoljnost ljudij, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč i dan. Se priporočam vsem Slovencem in slov. društvom

SVOJI K SVOJIMI!

Tel. Princeton 1381
Bell East 1881

A. GRDINA, TRGOVEC IN POGREBNIK
6127 ST. CLAIR AVENUE

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!